

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ИЗКАЗВАНЕ НА ОМБУДСМАНА МАЯ МАНОЛОВА НА КОНФЕРЕНЦИЯТА „ЧУЙ
ДЕТЕТО – 10 ГОДИНИ ПРАКТИКА В БЪЛГАРИЯ ЗА ПО-ДОБРО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ“, ОРГАНИЗИРАНА СЪВМЕСТНО С ИНСТИТУТА ПО
СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И ПРАКТИКИ**

17 НОЕМВРИ 2017 Г., ХОТЕЛ „РАМАДА“, ГР. СОФИЯ

Приех с удоволствие отправената покана от Института по социални дейности и практики да съм съорганизатор на днешния форум, за което благодаря.

Поздравления и за проф. Петрова, за партньорите от института, за положения труд по организацията на форума, но също така и за 10-годишната работа по една кауза, която е и тяхна, и моя, а именно превръщането на разследващите органи, на съдебната система в приятелска и щадящо настроена към децата, които са жертви на престъпления, свидетели на престъпления, изобщо децата, които са в риск и в конфликт със закона.

Аз много ценя Вашия опит и по обучението на експерти, на представители на съдебната система, на прокуратурата, на разследващите органи, за това адаптирано да могат да работят с деца. Тук няма как да не спомена и факта, че в България са изградени за повече от 10 години вече около 30 сини стаи и сини зали в различни съдилища и в съдебни палати. Наистина това е модерният, цивилизованият, щадящият начин да бъдат изслушвани деца, разпитвани деца, да бъдат събирани показания, които са важни за разкриването на едно престъпление. Но като омбудсман, изобщо като гражданин и като юрист, трябва да кажа, че 10 години за един експеримент е прекалено дълго. Не е нормално сините стаи да продължават да са експеримент в България, при положение, че са практика във всяка друга нормална европейска държава. Мисля, че е дошло време това да стане норма, това да стане законова разпоредба.

Използвам и днешния форум за пореден път да призова министъра на правосъдието да внесе разработения проект на закон за отклоняване на

непълнолетни от наказателно производство и мерките за закрила, защото там са регламентирани всички стадии, всички сблъсъци, всички срещи на децата с правосъдната система. Там, Слава Богу, са записани и текстове, в които да бъдат закрити съществуващите интернати, в които се въдворяват деца за извършени простъпки. Много често, това са не деца, които са извършили простъпки – това са деца жертви на престъпления, жертви на насилие и в крайна сметка жертвата да бъде наказана допълнително, като прекара детството си зад решетки е наистина ужасно несправедливо, нечестно и е крайно време да се сложи точка.

Заедно с моя екип, те са тук – Ева и Нуртен, с добрата воля на МОН, в лицето на г-жа Сачева, а също така и на всички местни институции, успяхме да покажем, че един такъв интернат, интернатът в с. Драгоданово, може да бъде закрит. Защото той беше наистина едно ужасно място, в което ситуацията, въпреки нашите предупреждения, в един момент ескалира. Децата бяха жертви на сексуални посегателства, част от тях извършваха сексуални услуги за по 5 лева, докато в крайна сметка се стигна до един трагичен инцидент, завършил със смъртен случай, който доколкото ми е известно още не е изяснен, не е приключен от прокуратурата и от съда. Но това ескалира допълнително напрежение срещу децата в интерната и това от друга страна беше повод и ние да се намесим и да кажем, че просто е време да се сложи точка и да кажем, че има и цивилизовано, човешко, интелигентно, демократично, правово, европейско, не знам още как да го нарека, отношение към децата, които са жертви на обстоятелства, жертви на бедност, жертви на престъпления и на насилие.

Аз Ви благодаря още веднъж за това, че организирахте този форум и много се надявам да обединим нашите усилия, за да направим възможно приемането на този закон, по отношение, на който най-трудната част, най-трудният път е изминат. Законът е факт, написан е, колкото и да е сложен, съгласуван е, обмислян е, обсъждан е, представян е на различни общности. Да, разбира се, има и съпротива, в крайна сметка и ние настоявахме да се запазят възможностите служителите в комисиите за противообществени прояви, които съществуват по места, да запазят работните си места, вече в други форми, така че да не се губи тяхната експертиза и опит. Но няма как децата, тяхното настояще, тяхната съдба, да бъдат заложенник на решаването на проблеми като например, заетостта, работните места в даден регион или комфорта на някои служители в някакви органи и институции.

Сигурна съм, че тук сред Вас ще намеря съмишленици, че ще го кажем всички на висок глас. Моля, внесете законопроекта, ако обичате, нека да бъде приет, ние ще участваме, така че следващата година част от всичко това, за което

сте се борили 10 години, да го видим не само на правна норма, а и как се случва на практика.